

DESENVOLUPAMENT D'UNA XARXA TELEMÀTICA PER A PROVEIR D'ACCÉS A INTERNET AL BRUC

Sergio Carrasco Berlanga
UOC 2014-2015

ÍNDEX

1. Introducció
2. Objectius
3. Característiques del municipi
4. Aspectes legals
5. Tecnologies sense fils
6. Tipus d'antenes
7. Arquitectura de xarxa
8. Càlcul teòric
9. Simulació
10. Pressupost
11. Conclusió

INTRODUCCIÓ

Quin és el propòsit del projecte?

Es pretén millorar la comunicació i serveis municipals per al conjunt dels seus habitants mitjançant un servei gratuït sense fils.

Com es pretén portar a terme?

S'estudiarà l'implementació d'una xarxa de telecomunicacions al municipi que permetrà fer arribar el senyal a tots els indrets d'aquest.

Quin tipus de tecnologia es farà servir?

Les tecnologies que faran possible la creació de la xarxa seran WiMAX (IEEE 802.16) i WI-FI (IEEE 802.11).

OBJECTIUS

- Garantir l'accés als serveis municipals
  - Amb una xarxa sense fils
  - De forma gratuïta
  - A tot arreu
- Crear una xarxa de telecomunicacions
  - Realitzar l'estudi de les tecnologies i els seus requeriments
  - Simulació i verificació de la solució
- Complir amb les garanties i característiques d'un projecte de telecomunicacions.
  - Assolir una correcta QoS
  - Garantir el compliment de la normativa
  - Escalabilitat
  - Viabilitat econòmica

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI.

SITUACIÓ GEOGRÀFICA

- El municipi esta format per 4 entitats El Bruc, El Bruc Residencial, Montserrat Parc i Sant Pau de la Guàrdia
- Totes les entitats municipals a excepció del Bruc són de caràcter residencial, és en aquesta última on es troba l'ajuntament

Habitants 583
Area 701.502m²

Habitants 1229
Area 471.430m²

Habitants 215
Area 295.785m²

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI.

DEMOGRAFIA I DEMANDANTS DE SERVEI

- Segons IDESCAT, el Bruc té 2027 habitants i la seva població no ha patit gaires canvis en els darrers anys
- 72% dels seus usuaris fan servir Internet de manera habitual
- El 95% té dispositius capaços de fer servir xarxes sense fils
- Per les característiques del servei es considera que com a màxim un 30% dels usuaris estaran connectats alhora

La taula següent indica l'ample de banda necessari a les entitats del municipi per a un servei gratuït de 256kbps.

Zona	Habitants	Usuaris (30%)	Ample de banda necessari
El Bruc	1229	369	95Mbps
Sant Pau de la Guardia	72	22	6Mbps
El Bruc Residencial	215	65	17Mbps
Montserrat Parc	511	154	23Mbps

ASPECTES LEGALS

Notificacions:

- Notificació a la comissió de mercats de telecomunicacions (CMT) dels drets d'ocupació per part de l'operador
- Informació del tipus de servei a oferir a la CMT
- Per a ens públics, es recomana la certificació del projecte per part de la CMT abans de la implantació

Aspectes importants de la normativa

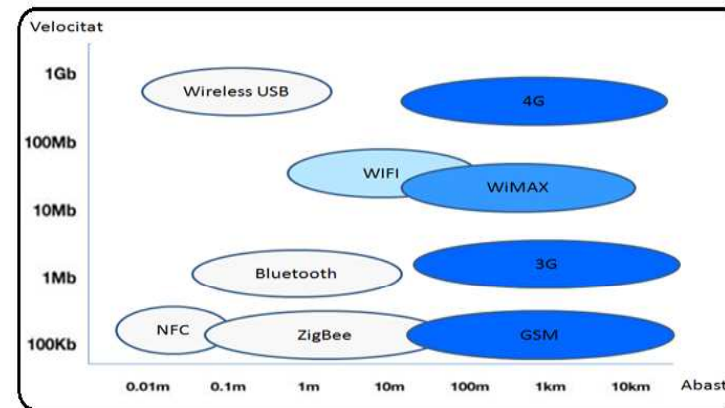
- Limitació del servei a les pàgines web de les administracions que tinguin competència en l'àmbit territorial en les que es presti aquest servei
- Requeriment de bandes d'ús comú
- Limitació de velocitat a 256Kbps
- Protecció de les dades personals dels usuaris i seguretat de la pròpia xarxa

TECNOLOGIES SENSE FILS. DECISIONS

Es seleccionen les tecnologies que s'adaptin més correctament a les necessitats del projecte i de les quals les característiques principals seran:

- Baix cost (servei gratuït)
- Fàcil implantació
- Velocitats adequades
- Productes estandarditzats

WiMAX per a la xarxa troncal i transport de les dades:

- Abast de kilòmetres
- Baix cost per a la implantació i manteniment
- Ús de bandes no llicenciades

Wi-Fi per a la xarxa d'accés amb punts d'accés:

- Comú, assequible i de fàcil implantació
- Abast de centenars de metres i compatible amb WiMAX

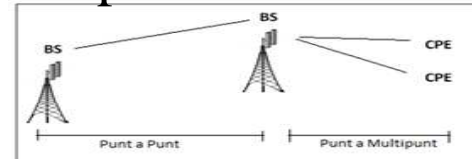

TECNOLOGIES SENSE FILS.

WiMAX

- Contempla l'estàndard 802.16 i posteriors modificacions
- Permet bandes no llicenciades entre 5475 – 5725 MHz amb potències inferiors a 1 W
- Permet la creació de xarxes de transport amb connexions punt a punt i punt a multipunt

Estàndards més representatius:

Estàndard	Freqüència i velocitat	Canals	Mobilitat	Abast	Visibilitat
802.16	10 a 66GHz. Entre 32 i 134Mbps	De 28 MHz	Fixa	Entre 2 a 5km	Requereix visibilitat directa
802.16a	Inferior a 11GHz. Fins a 75Mbps.	De 20 MHz	Fixa	Entre 5 a 10km i fins 50km	No requereix visibilitat directa
802.16e	Inferior a 6GHz. Fins a 15Mbps	De 5 MHz	Mobilitat fins als 120km/h	Entre 2 a 5km	No requereix visibilitat directa

TECNOLOGIES SENSE FILS.

WI-FI

- Freqüències de 2412 i 2472MHz i velocitats fins 54Mbps
- La velocitat també dependrà de la distancia, de forma que es va reduint a mesura que el dispositiu s'allunya
- La velocitat real normalment és un 50% la teòrica
- Els dispositius Wi-Fi tenen funcions d'AP (Punts d'accés) repartint la velocitat màxima entre tots els seus usuaris

A continuació es mostra les característiques dels estàndards:

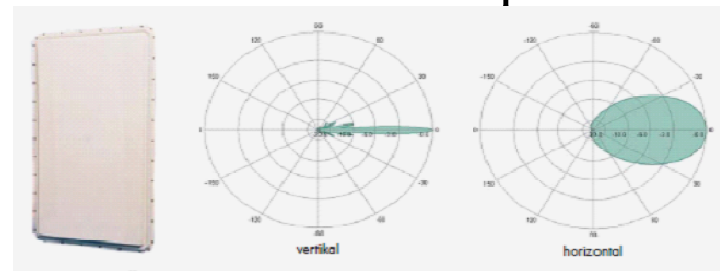
Estàndard	Velocitat	Freqüència	Modulació	Abast interior i exterior
802.11 (any 1997)	2 Mbps	2,4 GHz	FHSS i DSSS	20/100 m
802.11b (any 1999)	11 Mbps	2,4 GHz	DSSS	50/200 m
802.11a (any 1999)	6-54 Mbps	5,8 GHz	OFDM	10/70 m
802.11g (any 2003)	54 Mbps	2,4 GHz	OFDM	50/150 m
802.11n (any 2009)	300 Mbps	2,4 GHz	OFDM millorat	70/250 m

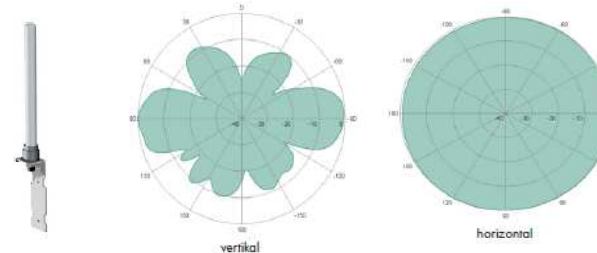
TECNOLOGIES SENSE FILS.

ANTENES

La xarxa de transport **WiMAX** es construirà amb nodes de visió directa per tal d'evitar atenuacions. Les antenes sectorials que disposen d'un gran equilibri entre direccionalitat i abast encaixaran amb els requeriments de transmissió necessaris.

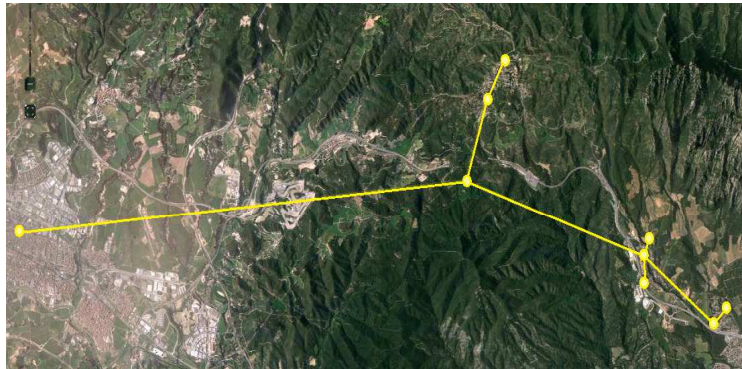
La xarxa **Wi-Fi** es construirà mitjançant antenes omnidireccionals amb un abast inferior a d'altres, però amb difusió del senyal en els 360°.

ARQUITECTURA DE XARXA. TOPOLOGIA

Es presenten dos tipus d'escenaris per a la implantació de la xarxa, dels quals l'escenari B és el que s'ajusta millor a les necessitats.

Escenari A (Igalada – Municipi El Bruc)

Avantatges	Inconvenients
<ul style="list-style-type: none"> •Aprofitament fibra òptica d'Igalada •Ample de banda i grans possibilitat d'escalabilitat	<ul style="list-style-type: none"> •Necessitat d'instal·lar una gran quantitat de repetidors •Cost elevat •Pèrdua d'autonomia degut a fer servir la xarxa d'Igalada

Escenari B (Ajuntament – Municipi El Bruc)

Avantatges	Inconvenients
<ul style="list-style-type: none"> •Cost inferior •Ajust a les necessitats del projecte •Autonomia per al municipi del Bruc •Possibilitats futures d'adaptació a la xarxa d'Igalada	<ul style="list-style-type: none"> •Menor ample de banda •Menor escalabilitat

ARQUITECTURA DE XARXA. ESTRUCTURA

Components (Zona 1)

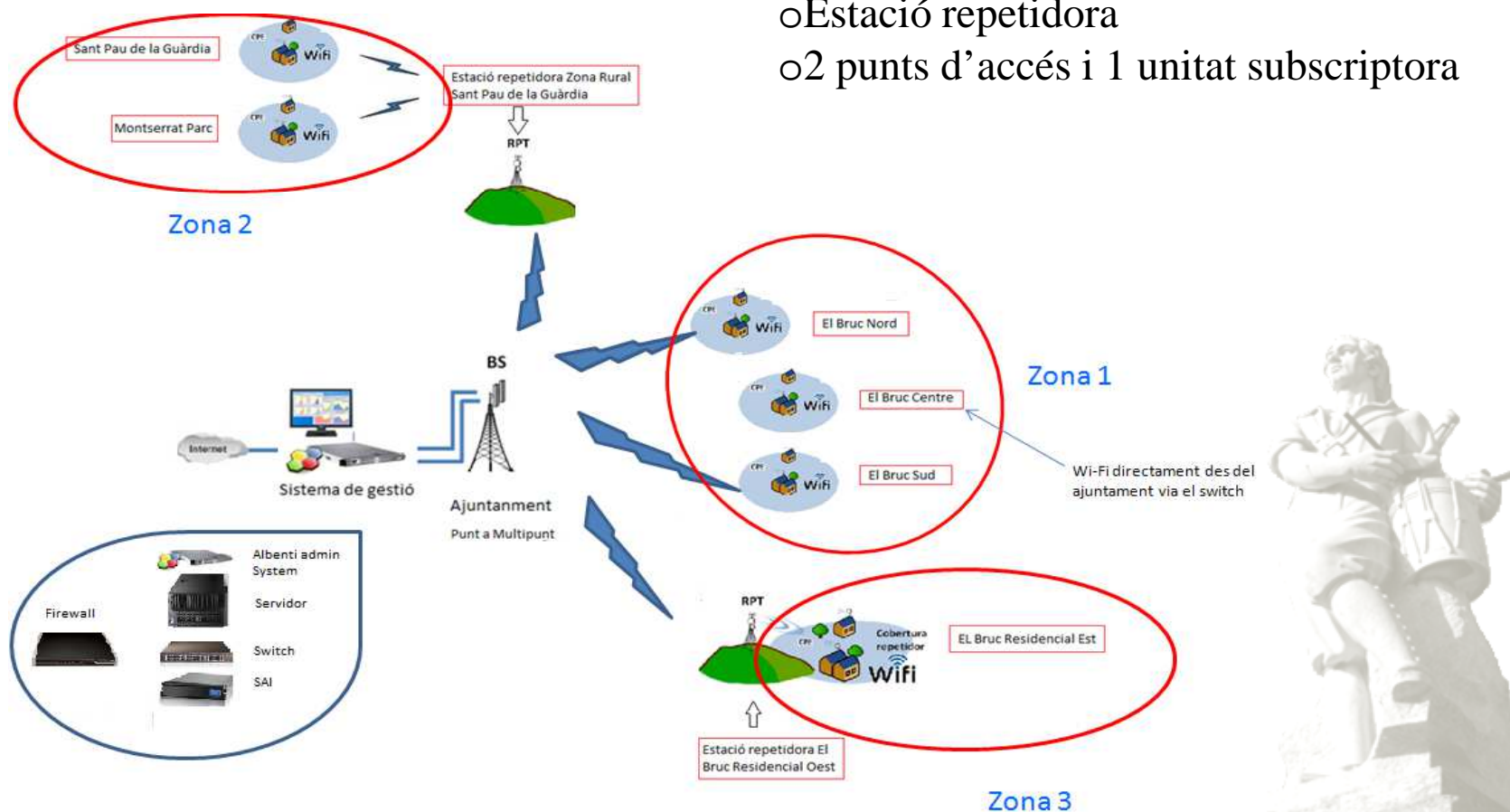
- o Estació base de l'ajuntament
- o Equip d'administració de l'ajuntament
- o 3 punts d'accés i 2 unitats subscriptores

Components (Zona 2)

- o Estació repetidora
- o 2 punts d'accés i 2 unitats subscriptores

Components (Zona 3)

- o Estació repetidora
- o 2 punts d'accés i 1 unitat subscriptora

ARQUITECTURA DE XARXA.

ADMINISTRACIÓ I SEGURETAT DE XARXA

La seguretat de la xarxa es garantirà per una banda mitjançant hardware i d'altra banda amb l'ús de software.

Hardware

Servidors d'autenticació

- Autenticació dels usuaris
- Supervisió de la xarxa

Administració Albetia

- Administració de xarxes d'accés
- Manteniment de les xarxes d'accés

Tallafocs

- Supervisió de dades d'entrada i sortida a la xarxa
- Control i manteniment de la xarxa

Software

IPTables

- Filtratge de paquets sospitosos mitjançant regles
- Administració de serveis mitjançant filtratge de ports

IPTables Firewall

Snort

- Sistema d'escolta i anàlisi de paquets que circulen per la xarxa
- Detecció d'intrusions
- Alerta i resposta d'atacs

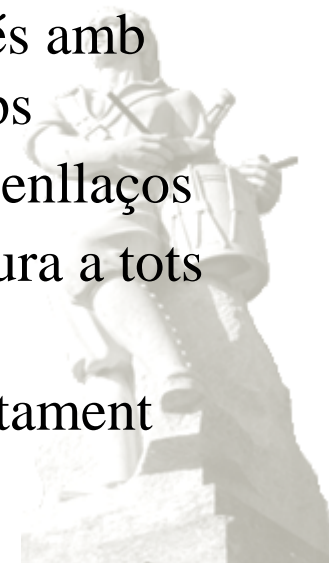
CÀLCUL TEÒRIC. AMPLE DE BANDA

Ample de banda per zona

Zona	Enllaços	Ample de banda de la xarxa troncal	Ample xarxa d'accés de la zona
El Bruc	2	•Assolits 124Mbps amb 2 radioenllaços i 1 AP •Necessaris 95Mbps	•Es disposa de 3 AP amb 162Mbps totals •Limitats per la xarxa troncal, la velocitat real aconseguida es de 124Mbps
El Bruc Residencial	1	•Assolits 35Mbps •Necessaris 17Mbps	•Es disposa de 2 AP amb 108Mbps totals •Limitats als 35Mbps de la xarxa troncal.
Sant Pau de la Guàrdia i Montserrat Parc	1	•Assolits 35Mbps •Necessaris 9Mbps	•Es disposa de 2 AP amb 108Mbps totals •Limitats als 35Mbps de la xarxa troncal.

Observacions:

- La xarxa troncal limita la velocitat de la xarxa d'accés amb radioenllaços de fins 35Mbps i punts d'accés de 54Mbps
- Es pot millorar l'escalabilitat vertical amb més radioenllaços
- S'introdueixen més punts d'accés per a donar cobertura a tots els indrets necessaris del municipi
- S'assoleix l'ample de banda plantejat, donant correctament servei al 30% de la població alhora

CÀLCUL TEÒRIC. PIRE

- Es tracta de la quantitat de potencia emesa per una antena isotròpica teòricament, i que produirà la densitat de potencia en la direcció de màxim guany d'aquesta.
- Es calcula com la potencia del transmissor menys les pèrdues i afegint el guany de l'antena ($PIRE=PT-Lc+Ga$).

A Espanya la legislació limita el seu valor depenent de la tecnologia d'ús:

- **Per a WiMAX** quedarà limitada a 1W de potencia, es a dir, els 30dBm . Amb els components de l'estudi, la potencia transmesa serà com a màxim de **14,5dBm**.
- **Per a Wi-Fi** quedarà limitada a 100mW de potencia, es a dir, els 20dBm. En els equips Wi-Fi la potencia transmesa no podrà superar els **15dBm**.

CÀLCUL TEÒRIC. COBERTURA WI-FI

S'han analitzat diferents models empírics per al càlcul de pèrdues per propagació que mostraran l'abast de la xarxa d'accés resultant.

- Mètode COST-231 per al càlcul de cobertura a interiors. Obtenint les velocitats (Mbps):

Distancia (m)	Velocitat
15	54
25	18 < 36
50	Menys 1

- Mètode Erceg per al càlcul de cobertura a exteriors. Amb velocitats (Mbps) de:

Lloc	150 m	200 m	300 m
Ajuntament	De 18 a 36	De 6 a 11	Menys de 2
Bruc Residencial	De 11 a 18	De 6 a 11	Menys de 2
Montserrat Parc	De 11 a 18	De 6 a 11	Menys de 2

Finalment, es definiran canals en diferents bandes freqüencials per a cada zona, evitant interferències i amb la distribució indicada a la fotografia de la dreta.

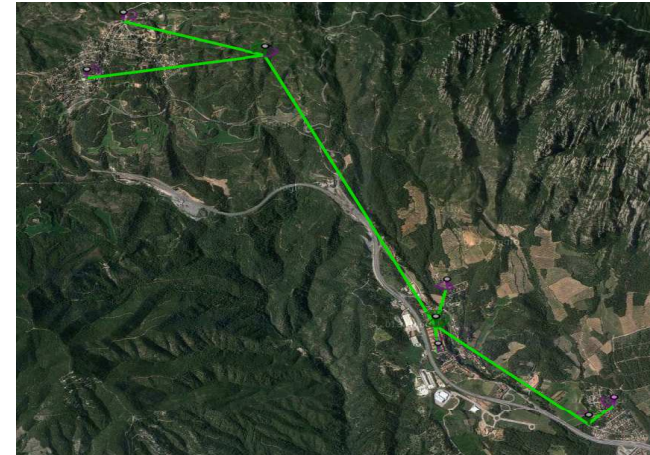

SIMULACIÓ

Simulació per a la xarxa troncal amb Xirio Online

Es creen els nodes WiMAX de la xarxa real amb freqüències de 5.8Ghz, i es simulen els resultats. S'observa que:

- No es perceben obstacles entre els nodes
- La potencia en els receptors és superior als -75dbm que s'havien d'assolir

Simulació per a la xarxa d'accés (Wi-Fi) amb Radio Mobile Online

Es creen els punts d'accés per simular la xarxa d'accés real amb freqüències al voltant dels 2,4GHz. S'observa que:

- No es produeix solapament i interferències entre canals
- Es cobreixen les zones interessades

PRESSUPOST

Tipus	Preu
Tecnologia WiMAX	
Estació base (Albentia AXS-BS-150)	3275
Estació d'usuari (AXS-CPE-100)	3305
Estació repetidora (Albentia RPT 54)	2265
Tecnologia Wi-Fi	
AP (D-LINK Air Premier 802.11g)	1122,17
Atenes	
Antenes sectorials (CYB SEC5G 16db/65º)	461,4
Pals d'antena	800
Sistemes d'administració i seguretat de xarxa	
Sistema de gestió (Albentia AMS System)	950
Servidor (Power Edge VRTX)	7422,6
SAI (Lapara 3000VA/2400W)	749,99
Switch (TP-LINK TL-SG1048)	294
Tallafocs (D-link netdefenders)	339,20
Altres	
Cablejat i connectors	500
Ma d'obra	18560
Disseny de la xarxa i simulacions	8000
Documentació per a l'usuari	250
Documentació per a l'ajuntament	1500
TOTAL preu en euros amb iva inclòs	48.794

S'elabora el pressupost amb els elements necessaris per a desenvolupar el projecte:

- Dispositius WiMAX
- Punts d'accés Wi-Fi
- Emissors radioelèctrics
- Sistemes d'administració
- Elements per al muntatge
- Desenvolupament de la solució

**El resultat és de
48794 euros**

CONCLUSIONS

- Es garanteix l'ús d'Internet en espai públics, mantenint informats als usuaris amb els continguts que l'ajuntament posi a la seva disposició.
- Es redueixen les despeses i temps deguts a temes burocràtics i d'informació mitjançant tràmits en línia.
- S'ha demostrat la viabilitat de desenvolupar una xarxa sense fils al municipi, tot i a l'orografia complicada.
- Es compleix amb la QoS mitjançant una correcta cobertura i velocitats al llarg del municipi, garantint alhora l'escalabilitat vertical amb l'inclusió de més dispositius.
- S'analitza la relació de les activitats a desenvolupar i possibles contingències.
- Finalment, s'aconsegueix un pressupost ajustat i garantint d'aquesta forma la viabilitat del projecte.

